

ریزافزایی پایه سیب MM106 در شرایط درون شیشه ای

رضا بهمنی، منصور غلامی، احمدارشادی، حمید عبدالهی، امید کرمی

به ترتیب دانشیار گروه علوم باغبانی، دانشگاه بوعلی سینا،
دانشجوی کارشناسی ارشد، استادیار گروه علوم باغبانی، دانشگاه بوعلی سینا،
عضو هیئت علمی موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر و
مربی گروه بیوتکنولوژی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان

به منظور مطالعه روش مناسب برای ریزافزایی پایه سیب MM106 جوانه های جانبی شاخه های یک ساله در فواصل بهار و تابستان جمع آوری شدند. جوانه ها در محیط کشت MS با تیمارهای مختلف کشت شدند. شرایط اتاق رشد شامل: ۱۶ ساعت روشنایی با شدت نورهای ۱۰۰۰ تا ۵۰۰۰ لوکس برای تیمارهای مختلف، رطوبت ۴۵ درصد و درجه حرارت ۲۲ با دامنه تغییرات یک درجه سانتی گراد بود. استفاده از محیط کشت مایع (LM) در آغاز کشت ها، تراوش فنول را به مقدار زیادی کاهش داد و لذا پس از اینکه به محیط کشت MS جامد انتقال یافتند حداکثر درصد جوانه زنی را داشتند. ریزنمونه هایی که بلافاصله بعد از جدا شدن در پایه مادری به محیط کشت انتقال داده شدند، حداقل مقدار فنول را در مقایسه با آنهایی که بعد از ۲۴ ساعت به محیط کشت انتقال داده شدند داشتند. جوانه های جمع آوری شده در بهار و تابستان به طور معنی داری بالاترین درصد استقرار ریزنمونه ها را در مقایسه با جوانه های جمع آوری شده در دیگر فصل ها داشتند. حداکثر تعداد شاخساره در محیط کشت حاوی BAP (۰/۵ میلی گرم در لیتر)، GA₃ (۱ میلی گرم در لیتر) و IBA (۰/۱ میلی گرم در لیتر) به دست آمد. به نظر می رسد استفاده از NAA در ترکیب با BA در محیط کشت نیز اثر خوبی روی توسعه شاخساره و رشد برگ داشته باشد. گیاهچه های باززا شده برای ریشه زایی به محیط کشت بدون سایتوکینین انتقال داده شدند. استفاده از فلوروگلوکوسینول نیز در محیط

پنجمین کنگره علوم باغبانی ایران - شهریور ماه ۱۳۸۶ - دانشگاه شیراز

کشت اثر خوبی بر روی پرآوری کشت ها داشت.